

Onderwerp: Beleidsnota Visie op de Wet participatiebudget "Niemand aan de kant. Meedoen werkt!"

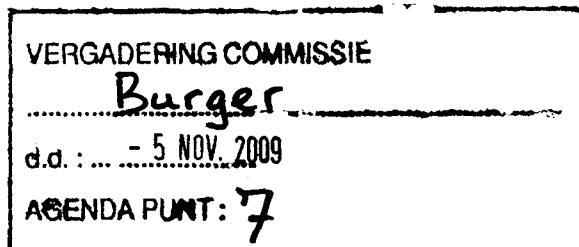
Ons kenmerk: 09rv000097

Programma(speerpunt): Maatschappelijke participatie en ondersteuning (Werk en activering)

Nummer: 10 E

Elst, 29 september 2009

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

Op 1 januari 2009 is de Wet participatiebudget ingevoerd. De rijksmiddelen die gemeenten ontvangen voor re-integratie, inburgering en volwasseneneducatie worden ontschot samengevoegd in één budget. Het kabinet stelt gemeenten daarmee in staat om meer samenhang aan te brengen in het participatiebeleid en zodoende individueel maatwerk te leveren aan de burgers.

In verband hiermee is de beleidsnota Visie op de Wet participatiebudget "Niemand aan de kant. Meedoen werkt!" opgesteld waarin doelstellingen, uitgangs- en actiepunten voor de verdere uitwerking van het (arbeids- en maatschappelijk) participatiebeleid in Overbetuwe zijn opgenomen.

2. Waarom naar de raad

In het coalitieakkoord van het kabinet is afgesproken dat gemeenten in staat gesteld moeten worden om een meer samenhangende aanpak te ontwikkelen op het gebied van re-integratie, inburgering en volwasseneneducatie. Daarom is op 29 augustus 2008 het wetsvoorstel Wet participatiebudget ingediend. De Tweede- en de Eerste Kamer hebben het desbetreffende wetsvoorstel op respectievelijk op 11 november en 23 december 2008 aangenomen. Gemeenten krijgen met ingang van 1 januari 2009 één bedrag in plaats van drie afzonderlijke bedragen, om mensen te stimuleren deel te nemen aan inburgering, werk of scholing, het zogenaamde participatiebudget. Het participatiebudget bundelt het zogenoemde 'werkdeel' van de Wet werk en bijstand (geld om bijstandsgerechtigden en herintreders aan werk te helpen), de inburgeringbudgetten (waarmee gemeenten onder meer taallessen inkopen voor inburgeraars) en het geld voor volwasseneneducatie (waarmee cursussen ingekocht kunnen worden ter bevordering van de maatschappelijke participatie van laagopgeleide inwoners). Nu gelden voor de verschillende budgetten afzonderlijke uitvoerings- en verantwoordingsregels. Het participatiebudget maakt aan die verschillende regels een einde.

Gemeenten worden hiermee vrijer om te bepalen wie welke voorziening of opleiding nodig heeft om aan het werk te komen of op een andere manier deel te nemen aan de maatschappij. Het geld kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor (combinaties van) scholing, loonkostensubsidie, sociale activering, stimuleringspremies, schuldhelpverlening, bijscholing van vrijwilligers, stages, cursussen voor laaggeletterden of inburgeringcursussen. In 2009 en 2010 geldt nog dat de middelen voor (volwassenen)educatie moeten worden besteed bij regionale opleidingscentra (ROC's). Deze verplichting komt met ingang van 2011 te vervallen. De middelen uit het participatiebudget mogen ook ingezet worden voor 16- en 17-jarigen voor wie schooluitval dreigt, maar die door een leerwerktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Naast de mogelijkheid om personen die binnen de doelgroep van het participatiebudget vallen meer maatwerk te leveren, levert het

participatiebudget gemeenten minder administratieve rompslomp op. De regels zijn eenvoudiger, er hoeft nog maar één administratie bij te worden gehouden en één keer aan het Rijk verantwoording af te worden gelegd over de besteding van de middelen. Een werkgroep (beleid, klantproces, automatisering en financiële verantwoording) heeft dit al uitgewerkt.

In de beleidsnota zijn de hoofdlijnen van het beleid geformuleerd en de actiepunten benoemd waaraan in de komende periode gewerkt dient te worden. De beoogde resultaten zijn ook in de nota opgenomen.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

In de beleidsnota is de algemene doelstelling van het Overbetuwse beleid als volgt geformuleerd:

Wij streven ernaar dat iedere inwoner van Overbetuwe deelneemt aan maatschappelijke activiteiten en op zijn eigen wijze bijdraagt aan de samenleving. Vóór 31-12-2010 is iedereen uit de doelgroepen WWB, WIJ en Wi benaderd en heeft waar nodig een sociaal en of medisch onderzoek ondergaan, is van informatie voorzien en “verleid” om deel te nemen aan een programma en of activiteit.

Onze ambitie is om de visie op het participatiebeleid terug te laten komen in de verschillende beleidsterreinen van de Wmo, WWB, Wi, WIJ, WEB, Wsw en AWBZ. Het participatiebeleid wordt (op termijn) de paraplu waar al deze wetten en hun visies onder komen te hangen. In de toekomst zal actief met andere afdelingen worden samengewerkt om dit te bereiken. Om de voorzieningen ontschot aan te kunnen bieden is het essentieel om daar waar dat nodig is de mogelijke verbindingen ook echt te leggen. In eerste instantie wordt het participatiebudget alleen ingezet voor de doelgroepen waarvan de budgetten zijn samengevoegd (WWB-werkdeel, Wi en WEB). De komende jaren zal de verbinding met de Wmo en de Wsw worden gezocht om het participatiebudget voor een nog bredere doelgroep in zetten.

4. Argumenten en alternatieven

Het kader waarbinnen onze visie op participatie gestalte krijgt wordt onder andere gevormd door de ‘Toekomstvisie plus 2020’ (lange termijnvisie van het totale gemeentelijke beleid). Ook het beleidsvoornemen ten aanzien van maatschappelijke participatie in het huidige regeerakkoord ondersteunt ons bij het formuleren van onze visie. Onze participatievisie overlapt voor een groot deel met de Wmo-visie zoals vermeld in het laatste Wmo beleidsplan van de gemeente Overbetuwe: ‘De gemeenschap, dat zijn wij samen 2007-2011’

Wij vinden dat burger en maatschappij baat hebben bij het participeren van mensen aan de samenleving. Iedereen moet naar vermogen mee kunnen doen.

Met de vaststelling en uitvoering van de nota's re-integratiebeleid (Beleidsplan re-integratie en Activering 2009-2012), Startnotitie Wet inburgering, de Herijkingsnota voor het Minimabeleid en de Wet Investeren Jongeren (WIJ) in de afgelopen jaren, geven wij al invulling aan bovengenoemd uitgangspunt. Ook bij de besteding van de WEB- middelen is een proces op gang gebracht waarbij vanuit de participatiegedachte meer vraaggerichte afspraken worden gemaakt.

Met de komst van de Wet participatiebudget krijgt de gemeente een belangrijk instrument aangereikt om aan deze doelstellingen invulling te geven. Door het participatiebudget kan nog meer dan tot nu toe het geval is geweest, maatwerk worden geleverd aan de burger die behoefte heeft aan ondersteuning bij het participeren in de samenleving. De klant zal in de toekomst niets meer mogen merken van nu nog bestaande schotten tussen budgetten en afdelingen binnen de gemeente. Uitgangspunt is dat de klant een op maat gemaakt aanbod

krijgt. Dit aanbod kan, afhankelijk van de individuele situatie van de klant, bestaan uit een combinatie van re-integratie, inburgering- en educatie onderdelen.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

In de nu aangeboden beleidsnota worden de visie en kaders van de Wet participatiebudget uitgewerkt. Vast te stellen in uw raad van 24 november 2009. De nadere regels en concrete invulling van het beleid worden vastgelegd in besluiten door het college. Het nieuwe beleid wordt vervolgens geïmplementeerd.

Wij zullen dit beleid eens in de 2 jaar evalueren. Halverwege 2011 komen wij met een evaluatieverslag over de jaren 2009 en 2010.

6. Communicatie

Bij de totstandkoming van de beleidsnota zijn de diverse bij de uitvoering van het participatiebudgetbeleid betrokken partijen geconsulteerd. De nota is daarnaast voor advies voorgelegd aan het Cliëntenraad WWB. Deze heeft positief geadviseerd. De voorgestelde verruiming van re-integratie-instrumenten; duale trajecten; en doelgroepen vindt men uitstekende streefbeelden.

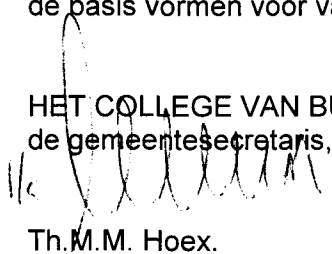
7. Kosten, baten en dekking

De uitvoering van het beleid wordt budgettair neutraal gerealiseerd.

Het betreft een budgettair neutrale wet, gericht op een efficiëntere en meer integrale aanpak van participatie. De bestaande budgetten worden via de nieuwe wet samengevoegd, er zijn geen bezuinigingen aangekondigd. Het betreft een geoormerkte doeluitkering omdat de wetgever wil kunnen sturen op de prestaties.

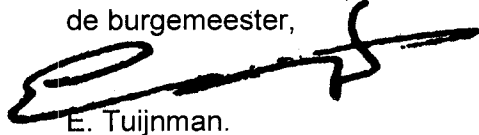
Van groot belang is dat de uitvoeringsprestaties zorgvuldig worden vastgelegd omdat deze de basis vormen voor vaststelling van de budgetten.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris,

Th.M.M. Hoex.

de burgemeester,

E. Tuijnman.

8. Relevante stukken

1. Beleidsnota Visie op de Wet participatiebudget "Niemand aan de kant. Meedoen Werkt".
2. Raadsbesluit

Portefeuillehouder: Frank van Rooijen

Behandelend ambtenaar voor technische vragen: A. Siedenburg, tel.: (0481) 362208, email: a.siedenburg@overbetuwe.nl